

Forfatter: Møller, Poul Martin

Titel: Udrag fra Skrifter i Udvalg

Citation: Møller, Poul Martin: "Skrifter i Udvalg", i Møller, Poul Martin: *Skrifter i Udvalg*, udg. af HANS BRIX ; SOPH. MICHAËLIS ; CARL S. PETERSEN ; POUL TUXEN , 1930, s. V.  
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-moeller01val-shoot-idm140426999734848/facsimile.pdf> (tilgået 28. april 2024)

Anvendt udgave: Skrifter i Udvalg

nogen Tid efter Hjemkomsten. En dybere Sorg fristede han, nogle Aar efter han var flyttet hjem til København, ved sin Hustrus Død 1834. Herom taler i forskellige Toner Digtet »Revuen« og Afhandlingen »Tanker over Muligheden af Beviser for Sjælens Udødelighed«, der ligesom Digtet er fremkaldt af en Trang til at fly fra det ydre Liv til »Tankens Ørn og Gravens Urner« (S. 109).

Digtet og Afhandlingen er tilsammen et Udtryk for Poul Møllers Holdning i de sidste Aar af hans Liv, i Norge havde han næsten intet skrevet. Han havde da haft fuldt op at gøre med at tilegne sig Hegels filosofiske System, hvis upersonlige Tankegang bød hans Natur stærkt imod. Afhandlingen om Sjælens Udødelighed er en Undsigelse til dette System og blev saaledes forstaaet af hans to nærmeste filosofiske Venner: J. L. Heiberg, som havde indført det i sin Æstetik, og F. C. Sibbern, som havde modsagt det ved sin Livsfilosofi, ogsaa i Gabriels Breve. Den sidste regnede sin Lærling Poul Møller til den Type af Livsfilosoffer, som han kaldte de uendelige, fordi Livets Strøm gaar igennem dem, og de øser umiddelbart af Kilden selv. Heiberg blev efter Poul Møllers Død af Filologen Emil Bojesen, Kierkegaards Lærer, stillet sammen med sin trods Ligheden saa ulige Ven som en original (selvstændig) Aand i Modsætning til en primitiv (oprindelig). Med Kierkegaard, som den Gang var i sin Vorden, havde Poul Møller i disse Aar adskilligt Samkvem. Tankegangen i hans Afhandling er den, at et Bevis for Sjælens Udødelighed ikke kan gives i et spekulativt System, men kun ved Fremstillingen af en hel, konkret Livsanskuelse, hvori denne Tanke er et Led.